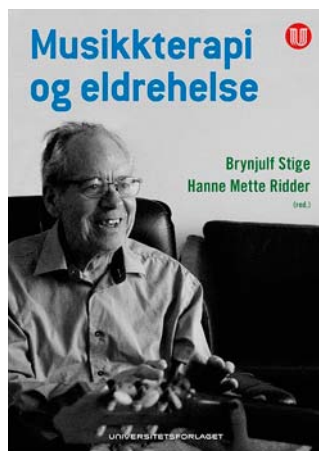

Musikkterapi og eldrehelse

Brynjulf Stige og
Hanne Mette Ridder
(red.) (2016). Musikk-
terapi og eldrehelse.
Universitetsforlaget,
Oslo. 277 sider.

Anmeldt af **Julie Kolbe Krøier**, cand.mag. i musikkterapi, GIM-
terapeut FAMI. Ansat på Plejecenter Skovhuset, Hillerød, og på
Klinik for Traumatiserede Flygtninge, Region Sjælland. Kontakt:
jkro@hillerod.dk

Brynjulf Stige og Hanne Mette Ridder, som er musikkterapiprofessorer ved hhv. Universitetet i Bergen og Aalborg Universitet, har i denne bog samlet artikler omhandlende musik og musikkterapis betydning for ældres fysiske, psykiske og sociale trivsel. Redaktørernes ønske med bogen er at præsentere og perspektivere eksisterende viden om musikkterapi med ældre. Bogen er skrevet på både norsk og dansk og indeholder en praktisk ordliste, der kan imødekomme evt. sproglige vanskeligheder. Artiklerne er udover redaktørerne forfattet af henholdsvis musikkterapeuter, neurologer, forskere og studerende: Knut Engedal, Geir Olve Skeie, Are Brean, Aud Berit Fossøy, Solveig Hauge, Wolfgang Schmid, Maren Sofie Ek Knutsen, Marianne Lie Eide, Tone Sæther Kvamme, Solgunn E. Knardal, Minna Hynninen, Regitze Nøhr, Birgitte Bjørn, Sidsel Villadsen, Anette Dalmo Moltubak, Svend Eeg, Anne Koch-Mikkelsen, Hilde Skrudland, Frode Aass Kristiansen, Aase Marie Ottesen, Astrid Faaborg Jacobsen, Åse Hyldgaard, Kristi Stedje og Jens Anderson-Ingstrup. Bogen beskæftiger sig med et bredt spekter af prak-

sisformer relateret til musik og helse og henvender sig ikke blot til musikkterapeuter, men også til andre medarbejdere indenfor det tværfaglige felt, som ældreomsorg foregår i.

Musikk og eldrehelse består af fire dele, der omhandler forskellige aspekter og måder at arbejde med musik og ældre borgere på. I første del stiller redaktørerne spørgsmålet *hvorfor musikk?* og besvarer det ud fra et neurobiologisk, et personcentreret og et sociokulturelt perspektiv. Netop denne biopsykosociale forståelse af mennesket i musikkterapi er kendetegnende for hele bogen. Det sociokulturelle aspekt, i form af de forskellige musikkulturelle erfaringer og traditioner som borgeren bringer med sig til terapien, er vigtigt at medtænke, da det vil have indflydelse på terapisituationen. Begrebet *helse-musikk* fremhæves af Brynjulf Stige og kan anvendes til at forklare både professionel musikkterapi praksis og forskellige former for brug af musik i hverdagen.

Bogens anden del omhandler musik som en helsefremmende hverdagsressource i den

ældres liv. Musik kan bruges til fremme af livskvalitet på et utal af måder. Disse anvendelsesformer kan varetages af den ældre selv, af pårørende og af faggrupper, som musikterapeuten samarbejder med.

Musikterapeutens rolle vil i denne kontekst være at rådgive og evt. oplære samarbejdspartner til at etablere og varetage bæredygtige praksisformer, der kan føres videre uden en musikterapeut. Eksempler på musik som samværpraksis er seniorkor, babysalmesang med inddragelse af demensramte samt struktureret musiklytning. Hanne Mette Ridder bidrager med en brugbar oversigt over forskellige musikaktivitetsformer samt deres formål. Musikaktiviteterne kan ledes af omsorgsgiverne og således bidrage til at styrke den ældres livskvalitet.

I bogens tredje del præsenteres specialiseret musikterapeutisk praksis med ældre. Brynjulf Stige og Tone Sæther Kvamme giver indledningsvis en interessant indføring i musikterapeutiske teorier, traditioner og praksisfelter. Fælles for samtlige terapitraditioner og teorier er at arbejde kommunikativt med musik. Endvidere beskriver forfatterne en international tendens til, at musikterapeuten ikke i så udpræget grad som tidligere er bundet til en terapitradition eller teori, men i højere grad tager udgangspunkt i borgerens behov, livssituation og oplevelse i en given kontekst og med udgangspunkt i dette tilpasser sin tilgang. Denne del af bogen indeholder mange rørende casebeskrivelser af, hvordan musik kan ledsage, trøste, støtte til det sidste og bidrage til at skabe værdige livsafslutninger. Casebeskrivelserne omhandler både palliation, specialområdet, demensområdet, neurorehabilitering og borgere med KOL. Herigennem illustreres bredden og kompleksiteten i det musikterapeutiske arbejde med ældre.

Afslutningsvis beskrives tværfaglige samarbejds muligheder og kompetenceudvikling af omsorgsgivere ved hjælp af inddragelse af musik. Musikterapeuten vil i disse sammenhænge fungere som kulturiværksætter og ressourceperson ift. musik og musikterapi. Fokus er på helhedsorienterede, indirekte praksisformer. Åse Marie Ottesen og Astrid Faaborg Jacobsen beskriver udviklingen af et kompetenceudviklingstilbud, der bl.a. indeholdt gruppemusikterapi med fokus på at styrke omsorgsgivernes relationelle kompetencer. Brynjulf Stige og Frode Aass Kristiansen reflekterer med udgangspunkt i samfundsmusikterapien over hvordan musikterapeuten etablerer og implementerer sig i institutionsøkologier på en hensigtsmæssig måde, der skaber *spillerom for samspill*.

Jeg finder bogen utroligt interessant og vigtig. Den er kendetegnet ved stor faglighed og refleksiv indsigt i feltet. Den rammer ned i en spændende faglig udvikling, som finder sted indenfor ældreområdet i disse år, hvor vi får flere ældre og området udvikles fra primært at have beskæftiget sig med fysisk omsorg til at medtænke og arbejde med psykosociale behov i højere grad.

Bogen illustrerer på fineste vis, hvordan musikterapi med ældre kan styrke solidaritet og inklusion i fællesskab på mange forskellige måder lige fra babysalmesang til seniorkor. Bogen formidler, hvordan *helsemusikking* kan bidrage til at give ældre en stemme og aktivt medborgerskab helt til det sidste. En faglitterær klassiker er født.